

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Cezaevlerinde giderek artan ve süreklilik kazanan hak ihlalleri, mahpusların temel haklarına erişimini ciddi biçimde etkilemektedir. Özellikle sağlık hakkı ile yaşam hakkı bakımından ağır sonuçlar doğuran bir boyuta ulaşmış durumdadır. **İnsan Hakları Derneği (İHD) verilerine göre;** cezaevlerinde en az bin 412 hasta mahpus bulunduğu, 335'inin ağır hasta, 230'u tek başına yaşamını sürdüremeyecek durumda olduğu, 105'i ise sürekli tıbbi desteğe ihtiyaç duyduğu ve 188 mahpusun düzenli tıbbi gözetim altında tutulması gerektiği açıklanmıştır.

Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutulan Dördüncü evre kanser hastası, hasta mahpus Botan Karsu bu listede yer alan mahpuslardan biridir. Botan Karsu'nun, Diyarbakır Kapalı Cezaevi'nde tutulduğu sırada kanser teşhisi konulduğu, sonra infazının ertelenerek tedavisine başlandığı ancak tedavisi devam ederken sağlık durumu nedeniyle Adli Tıp Kurumu'na sevk edildiği, hakkında "cezaevinde kalabilir" yönünde rapor düzenlendiği ve Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği açıklanmıştır. Dördüncü evre kanser hastası Karsu için 2025 yılında 2 defa yapılan infazın ertelenmesi başvurularına karşı ATK'nin iki kez 'cezaevinde kalabilir' raporu verdiği kamuoyunda da yer almıştır. Karsu'nun avukatı ile yaptığımız görüşmelere göre 2026 yılının Nisan ayında yeniden infaz erteleme başvurusu yapıldığı ancak cezaevinden daha dönüş olmadığı için 6 aydır yapılan başvuruya ilişkin karar verilmediği aktarılmıştır.

Botan karsu'yu cezaevinde en son ziyaret eden annesi Vehibe Karsu tarafından aktarılan bilgilere göre; hasta mahpus Karsu'nun sağlık durumunun ağırlaştığı, ciddi kilo kaybı ve halsizlik yaşadığı, nefes almakta güçlük çektiği, hastane sevklerinde ve sağlık hizmetlerine erişiminde sorunlar yaşadığı, ilaçlarının düzenli verilmediği ve tedavisinin Diyarbakır'da

sürdürülmesi amacıyla yaptığı sevk taleplerinin karşılanmadığı yönünde iddialar kamuoyuna yansımış ve aile tarafından tarafımıza da aktarılmıştır.

Bunun yanında, mahpusların ailelerinin yaşadığı illerden yüzlerce kilometre uzaklıktaki ceza infaz kurumlarına sevk edilmelerinin aile ziyaretlerini güçleştirdiği, ekonomik imkânları sınırlı olan ve sağlık sorunları yaşayan ailelerin ziyaret hakkından yararlanmasını zorlaştırdığı ve özellikle hasta, yaşlı veya bakıma ihtiyaç duyan mahpuslar bakımından sağlık hizmetlerine erişim ile aile desteğinin sürdürülmesini olumsuz etkileyebildiği yönünde başvurular bulunmaktadır. Bu kapsamda, uzak illere yapılan sevklerin gerekçeleri, hasta mahpusların sağlık durumlarının sevk kararlarında ne ölçüde dikkate alındığı ve mahpusların ailelerinin bulunduğu veya tedavilerinin sürdürüldüğü illere nakil taleplerinin hangi kriterlere göre değerlendirildiğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Yürütülecek çalışmada, uzak illere sevk bağlamında ulusal ve uluslararası mahkemelerin verdiği hak ihlalleri kararları da gözetilmelidir. Bu yargı kararlarının yerine getirilmesi bağlamında da bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. Botan Karsu'nun mevcut sağlık durumu nedir? Bakanlığınız kayıtlarına göre Karsu'ya hangi tarihlerde hangi hastalık tanıları konulmuş, hangi tedaviler uygulanmış ve mevcut tedavi planı nedir?
2. Botan Karsu'nun Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne sevk edilmesinin gerekçesi nedir? Sevk kararı verilirken Karsu'nun kanser tedavisi gördüğü ve tedavi sürecinin devam ettiği dikkate alınmış mıdır?
3. Botan Karsu'nun infazın ertelenmesine yönelik yapılan başvuruların ret edilmesi gerekçesinin hukuki dayanağı nedir?
4. Botan Karsu'nun Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde bulunduğu süre içerisinde kaç kez hastaneye sevk edildiği, hangi tarihlerde hangi sağlık kuruluşlarında muayene veya tedavi gördüğü ve hangi tıbbi işlemlerin uygulandığı hakkında bakanlığınız tarafından bir açıklama yapılacak mıdır?
5. Karsu'nun ailesi tarafından dile getirilen kilo kaybı, halsizlik, nefes almakta güçlük çekme, ilaçların düzenli verilmemesi ve sağlık hizmetlerine erişimde sorun yaşandığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme veya idari soruşturma yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonucuna ilişkin tespitler nelerdir?
6. Botan Karsu'nun ilaçlarının düzenli olarak temin edilip edilmediği, tedavisinin kesintisiz sürdürülüp sürdürülmediği ve tedavisinin gerektirdiği uzman hekim kontrollerinin düzenli yapılıp yapılmadığı konusunda Bakanlığınızın tespiti nedir?

7. Botan Karsu hakkında Adli Tıp Kurumu tarafından farklı tarihlerde “cezaevinde kalamaz” ve daha sonra “cezaevinde kalabilir” yönünde değerlendirmeler yapıldığı doğru mudur? Doğru ise bu raporlar hangi tarihlerde düzenlenmiş, raporlar arasındaki farklılığın tıbbi gerekçesi nedir?
8. Son beş yılda Adli Tıp Kurumu tarafından “cezaevinde kalabilir” veya “hayatını yalnız başına sürdürebilir” şeklinde rapor verilen kaç hasta mahpus bulunmaktadır?
9. Adli Tıp Kurumu tarafından cezaevinde kalabileceği değerlendirilen ancak sağlık durumunun sonradan ağırlaşması nedeniyle hastaneye sevk edilen veya yaşamını yitiren mahpus sayısı kaçtır?
10. Bakanlığınızca, hasta mahpusların sağlık ve tedavi haklarının korunması, ailelerinden uzak ceza infaz kurumlarına sevk edilmelerinden kaynaklanan mağduriyetlerin azaltılması ve özellikle ağır hasta mahpusların tedavilerinin kesintisiz sürdürülebilmesi amacıyla yürütülen veya planlanan somut çalışmalar nelerdir?
11. Son 10 yılda kendi rızaları dışında başka illerdeki cezaevlerine sevk edilen hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır? Bu sevklerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
12. Son 10 yılda ailesinin ikamet ettiği ilden farklı bir ile sevk edilen hükümlü ve tutuklu sayısı kaçtır? Bu kişilerin kaçının ailesinin ikamet ettiği il ile nakledildikleri ceza infaz kurumu arasındaki mesafe 500 ve 1000 kilometrenin üzerindedir?
13. Cezaevlerinde tutulan ve ileri derece sağlık sorunları yaşayan “kanser, ileri evre kanser, ağır kronik hastalık, ağır organ yetmezliği” veya sürekli tıbbi bakım gerektiren hastalığı bulunan mahpusların sayısı kaçtır? Son beş yıla ciddi sağlık sorunları bulunan hasta mahpuslardan kaç tane tahliye olmuştur?
14. Hasta mahpusların başka illerdeki ceza infaz kurumlarına sevk edilmesi sırasında sağlık durumları, devam eden tedavileri, tedaviyi gerçekleştiren hastane ve doktorların görüşleri ile ailelerinin ikamet ettiği yer hangi mevzuat ve kriterler çerçevesinde dikkate alınmaktadır?
15. Son beş yılda sağlık gerekçesiyle ailesinin bulunduğu ile veya tedavisinin sürdürüldüğü ile nakledilmek üzere kaç hükümlü ve tutuklu tarafından sevk talebi başvurusu yapılmıştır? Bu taleplerin kaç tane kabul edilmiş, kaç tane reddedilmiş ve kaç tane hakkında henüz karar verilmemiştir?